

Titel: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter III, Til Læserne

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter III, Til Læserne", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 3, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-27, anm. nr. 1-272, dækkende 14.09.72-14.09.73 [stk. 2-27 ikke averteret i Adresseavisen]*, Gyldendal, 1773, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_003-shoot-workid4_003_028.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 3, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-27, anm. nr. 1-272, dækkende 14.09.72-14.09.73 [stk. 2-27 ikke averteret i Adresseavisen]

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til Læserne.

Vi slutte nu den tredie Aargang af Fortegnelsen over alle siden Trykfrigheden udkomne Skrifter, og vi slutte hermed denne Journal for bestandig. Trykfrigheden, som bekiendt, gav den sin første Oprindelse, og da var den maaskee neppe overflødig. Paa en Tid, da enhver vilde være Skribent, da Forfatterne under lokkende Titler søgte at sælge deres ubetydelige Smørerier, og da man overssvømmedes af saa mangfoldige Smaaskrifter, at

2

434

deres Mængde ikke tillod vore da værende Recensenterne, efter deres sædvanlige Udførlighed, at bedømme dem alle; paa saadan en Tid kunde det ikke være unyttigt, i en almindelig Fortegnelse over alle Trykfrighedens Skrifter kortelig, saasnart de komme for Lyset, at anmelde deres Indhold, og bestemme deres Værd, for nogenledes at standse den af en god Afsætning, endog hos de alleruselste og ganske udyrkede Genier, foraarsagede Autorsyge. Men saa indskrænkedes Skrivefrigheden, dens Virkninger ophørte, hvilket endog uden positiv Indskrænkning vilde have fundet Sted, og virkelig siden den Tid er skeet, i det mindste i Hensigt til Frihedens gode Følger, i en høiere Grad end den første Indskrænkning nogensinde Hensigtede. Læsernes Taalmodighed svækkedes omsider, før læste man alt, men kiede heraf, formedelst de slette Skrifters Mængde, læste man næsten intet; Kiøbelysten aftog, og de mange Patrioter, de gode med de onde, begyndte Tid efter anden at forsvinde. Af nye Skrifter udkomne nu ikke saa stort et Antal, at de jo af de

3

435

forhen og endnu værende tvende lærde Tribunaler, den kritiske Journal, og de berlingske Efterretninger, kunde udførlig recenseres; hvortil da en tredie, især af en Indretning som Fortegnelsen, hvis snevere Grændser indskrænkede Skrifternes Recension undertiden næsten til blotte Anmeldelser, hvori man for Kortheds Skyld ofte allene maatte bedømme de anmeldte Bøger og Piecer, uden engang at anføre i Detaille de Momenter, hvorpaa man grundede sine Domme? Recensioner af denne Art kunne altsaa ikke være saa underrettende som de udførligere, og Recensenten snarere blive mistænkt for Partiskhed. Skulde vi altsaa længere have fortsat denne kritiske Fortegnelse, saa maatte vi ganske have forandret, og langt udviidet Planen, men derved vilde Bekostningerne for Forlæggeren blive større, og hans Tab følgelig des vissere og anseeligere. Af disse og fleere Aarsager er det vi forlængst have foresat os med Fortegnelsens tredie Aargang ganske at slutte vore Kritiker, et Arbeide, unde plus malæ famæ haurire est, quam ex

4

436

re decerpere fructus, og som desuden for nærværende Tid er ligesaa ubehageligt som besværligt.

Forfatterne.

Kiøbenhavn, ultimo Septembr. 1773.

, Luxdorphs Sammlung ar trykkerihedens skrifter 1770-1775. Fortegnelsen bind 5, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-27, anm. nr. 1-272, dækkende 14.09.72-14.09.73 [stk. 2-27 ikke averteret i Adresseavisen], 1773